

ESTRATÈGIES EUROPEES PER LA IGUALTAT DE GÈNERE :

1. PLA DE TREBALL UNIÓ EUROPEA PER LA IGUALTAT ENTRE DONES I HOMES (2006-2010)

2. APLICACIÓ DE LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE EN ELS PRESSUPOSTOS PÚBLICS (2003)

La igualtat entre homes i dones en la societat és avui un **objectiu prioritari pels organismes europeus i internacionals** -Unió Europea, Consell d'Europa, Nacions Unides- i es un valor defensat per la societat i per tots els partits polítics en general.

En l'enquesta mundial de valors realitzada pel CRES a Andorra, es posa de manifest un **clar posicionament de la societat andorrana a favor de la igualtat entre els homes i les dones, i es que l'opinió pública cada dia es més conscient que encara que homes i dones son diferents, la discriminació de gènere es incompatible amb la democràcia.**

La igualtat de les dones amb els homes forma part dels seus **drets fonamentals** , i es la base de la **seva independència , llibertat, i de la seva dignitat com a ésser humà.** Però la igualtat no augmenta només la llibertat de les dones, per que quan la dona es independent i lliure , l'home s'allibera al mateix temps de la feixuga càrrega que comporta ser responsable d'un altre ser humà .

I ningú, **ni homes ni dones, som responsables del patró cultural heretat del patriarcat** que discrimina les dones, però **tots i totes som responsables com a socialdemòcrates de no transmetre almenys en el mateix grau, aquesta discriminació** a generacions futures.

Amb tot això, la realitat es que avui **les dones reclamen els seus drets d'igualtat** i que l'antic model de feminitat ja no es vàlid.

Les dones han evolucionat des de que tan sols 50 anys enrere se les negava l'accés a la cultura. Han adquirit consciència crítica i estan disposades a trencar esquemes , a transgredir els límits dels convencionalismes socials discriminatoris i participar i incidir en l'espai públic de manera plena, fent un clar desafiament a l'imaginari tradicional amb un altre estil de ser dona.

I l'economia , conscient d'aquest canvi, comença a aprendre a diferència del que veiem en la publicitat, que les dones avui estan molt preparades i que no son només consumidores de productes de neteja, d'alimentació o detergents. **Les empreses més innovadores en tecnologia incorporen les dones en les seves plantilles en llocs de responsabilitat** i adapten els seus productes a les seves necessitats i preferències .

Necessitem un **nou pacte social entre gèneres més igualitari** que permeti les dones gaudir plenament dels seus drets com a ciutadanes , **superant la dependència i la subordinació**, que a més d'injustes, creen un desequilibri en les famílies i en la societat.

I per arribar a aquest pacte es **necessària la implicació dels homes** , i especialment la dels **més progressistes**, dels que creuen i lluiten per una major justícia social. Sabem que socialment quan hi ha un grup dominant i un altre discriminat, aquest no pot vèncer la seva discriminació sense que el grup més poderós es comprometi amb el més afeblit.

Davant d'aquesta realitat, com a partit socialdemòcrata tenim el compromís d'invertir tots els esforços necessaris i **liderar el canvi cap a una societat més igualitària entre gèneres, prioritzant la igualtat d'oportunitats entre homes i dones dintre de totes les nostres polítiques de manera transversal.**

És molt important que els ciments de l'arquitectura política que deu propiciar els canvis en aquest moment a Andorra en els àmbits laboral , econòmic i social siguin sòlids , i en les línees europees s'instaurin des de la igualtat de gènere.

Amb els punts forts en igualtat que tenim, l'alt índex ocupacional femení molt per sobre a l'europeu, i el desenvolupament de serveis socials que estem assolint darrerament d'atenció a la infància i a les persones dependents, aplicant les polítiques adequades a les necessitats per arribar a la igualtat de gènere i donada la nostra dimensió com a país, podríem ser fàcilment en poc temps un país pioner en igualtat i un referent europeu.

POLÍTQUES D'IGUALTAT COM A MOTOR DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

És fonamental entendre que les polítiques d'igualtat no beneficien només les dones, sinó que son indispensables per sustentar una **futura societat sostenible i actuen com a motor de desenvolupament socioeconòmic.**

Les desigualtats existents en la societat entre homes i dones es deuen a un **model social i cultural heretat**, que assigna a les persones **estereotips i rols** en la **família i en la societat en funció del seu sexe**, el que provoca diferents expectatives de vida i distints posicionaments socials amb **diferents estatus de poder**. En conseqüència a l'home se l'orienta per ser el principal sustentador de la família (segons dades del CRES en el 82% de les llars d'Andorra el principal sustentador es masculí) i la dona per adquirir el rol de principal responsable de la cura familiar i del treball domèstic.

Però per tal que una **societat sigui competitiva** és necessari que **desenvolupi al màxim possible les capacitats humanes dels individus** que la formen i les utilitzi de manera adequada, no en funció del seu sexe.

Per tant les polítiques d'igualtat no son una política de despesa, si no una inversió pública amb una alta rendibilitat social, i a més arribar a la igualtat es una necessitat econòmica per que el model social **d'home sustentador i dona dependent** del que venim, a més de ser injust **es insuportable econòmicament pel sistema.**

I diem que es insuportable primer per que com hem dit **no podem prescindir de les capacitats plenes i dels talents humans de la meitat de la població**, o sigui de les dones per prejudicis sexistes, però per que resulta descabellat pensar que **amb intervencions públiques arribem a corregir una fallida de mercat tan greu que afecta a la meitat de la població**.

Una dona desaprofita les possibilitats de desenvolupar plenament la vida professional per cuidar un, dos o màxim tres fills, el que ho fa en un període de temps de 10 ó 15 anys. **Les absències del mercat** fa que després les dones pateixin **més l'atur o treballs més precaris, i menys drets a prestacions** i a pensions contributives. Tot l'anterior té a veure amb **la feminització de la pobresa** i també es una font de **despesa pública pels serveis socials.**

Una societat sostenible és la que té en compte, entre d'altres, les **necessitats** dels éssers humans i la seva **qualitat de vida**, i la qualitat de vida d'una persona depèn del bon equilibri entre els seus temps, el de dedicació a les obligacions i gaudir de la família, el temps de dedicació laboral i el de realització personal.

Una **articulació més racional de les relacions entre homes i dones** influirà positivament en el **bon desenvolupament i en el benestar social**, i les empreses comencen a entendre que la productivitat guarda una relació directa amb la qualitat de vida de les persones que formen les seves plantilles.

Amb una **repartició equitativa entre homes i dones del treball domèstic i de cura i uns serveis socials adequats, les dones podrien accedir i mantenir amb igualtat el seu lloc de treball**, arribant a llocs de responsabilitat segons els mèrits i esforç personal. Al mateix temps generarien cotitzacions a la seguretat social i pagarien impostos per la seva feina, i el treball domèstic generaria més treball a altres persones, amb les conseqüents cotitzacions i impostos.

1. PLA DE TREBALL EUROPEU PER LA IGUALTAT (2006-2010)

1.1 representació social equilibrada entre gèneres a tots els nivells, en política, en càrrecs de responsabilitat públics i privats, i en ciència i tecnologia (**Annex 1.**)

1.2. igual independència econòmica per els homes i les dones

1.3. arribar a la co-responsabilitat entre gèneres del treball domèstic i familiar i el remunerat

1.4. tractament adequat fins arribar a la eradicació, de la violència de gènere (Annex 2)

1.5. eliminar estereotips sexistes en la societat a través de la coeducació, de polítiques laborals, i incidint en els mitjans de comunicació.

1.6. promoció de la igualtat de gènere en la política exterior i en l'ajuda al desenvolupament, amb programes d'ajuda als Estats en pre adhesió i en les negociacions d'adhesió. Per la Unió Europea és imprescindible l'acceptació de la legalitat Europea en igualtat per part dels països que negocien amb la Unió, i posa una especial atenció en l'aplicació de la perspectiva de gènere en totes les modalitats d'ajuda.

1.2 i 1.3 : IGUALTAT LABORAL I CORESPONSABILITZACIÓ SOCIAL

La **igual independència econòmica pels homes i les dones** es inherent a arribar a la **igualtat laboral**, pel que es indispensable com veurem trencar els estereotips i rols de gènere i arribar a la **co-responsabilització del treball domèstic familiar**.

Com hem dit al principi tenim un punt fort a Andorra quan es tracta d'igualtat, que és l'alt índex d'ocupació femenina de 69.8% (dades 2007 CRES), només 1.9 punts per sota de la masculina que es de 71.7%, la qual cosa ens situa molt per sobre de la majoria de països europeus, i només comparable amb Suècia.

Un altre punt fort és els **serveis d'atenció a la infància**, amb un 100% d'escolarització pels infants de 3 a 6 anys, i una xarxa de guarderies públiques important, que gaire be cobreixen la demanda, encara que cares per la majoria de les famílies .

Hem de constatar aquí que la UE en els objectius de Lisboa es va marcar aconseguir el 2010 un 60% d'activitat laboral femenina i en els objectius de Barcelona es va marcar aconseguir també al 2010 un 90% de places d'educació infantil pels infants de 3 a 6 anys i un 33% pels de 4 mesos a 3 anys.

Per contra a Andorra **l'índex de fertilitat es dels més baixos d'Europa, 1.23**, molt lluny de l'índex de renovació generacional del 2.1, malgrat tenir una piràmide de població més ampla en edats reproductives que la d'altres països degut a la immigració.

L'explicació es que **dones i homes no arriben a conciliar bé els seus temps i els serveis socials de suport no estan adequats a les seves necessitats**. Segons enquesta del CRES a Andorra mentre l'home dedica 8.7 hores setmanals a les feines de la llar de mitjana, i la dona dedica 19.7 hores. **Això provoca que les dones no puguin dedicar el mateix temps a la seva vida professional i personal, a més d'incidir negativament en la seva salut i qualitat de vida.**

Entre les **estratègies de conciliació** que troben les parelles avui en la nostra societat estan **que la dona sacrifiqui la seva ascensió laboral o que faci feines menys qualificades**, que faci **treballs a temps parcial i tenir menys fills dels desitjats**, causa del baix índex de fertilitat. (El 40% de les persones treballadores del comerç i l'hoteleria que tenen fills, sectors que tenen més dificultats de conciliació d'horaris, contesten que voldrien tenir més fills dels que tenen).

La disponibilitat de dones i homes pel treball, depèn de la conciliació amb les obligacions familiars, és a dir, de com està estructurat tradicionalment el treball domèstic. Un empresari quan contracta **un home** la seva informació prèvia, li diu és **mà d'obra amb garantia de permanència i sense obligacions familiars**. Pel contrari, la **mà d'obra femenina té un alt grau d'incertesa** amb respecte a la **permanència**. Les **lleis de mercat** provocaran que aquesta incertesa es compensa amb **salaris més baixos** per la mateixa feina (**discriminació salarial** que a Andorra estava al 2006 segons dades del CRES al voltant del **18%**) i **menys promoció i progressió laboral** (sostre de vidre). Els salaris menors van associats a la subcontractació i com hem vist a la **segregació ocupacional** dintre del mercat , **tan vertical com horitzontal**.

I la discriminació laboral es retroalimenta a sí mateixa i per tant es perpetua, per que si el sou de la dona es inferior al de l'home hi ha moltes possibilitats que la dona continuï dedicant més temps a les obligacions familiars , i l'home dedicarà també més temps per conservar i millorar el seu estatus laboral, al ser la font principal dels ingressos familiars.

L'experiència ha demostrat que **les dones** en els països desenvolupats **tenen més fills quan més independents són econòmicament**. Així , **les polítiques de prestacions per la cura de la família** que son incompatibles amb el treball remunerat disminueixen l'activitat laboral de les dones amb fills, però **no frenen la caiguda de la taxa de fertilitat**. En conseqüència les **veritables polítiques natalistes** serien aquelles que **permetessin a les dones ser independents i mares**.

Analitzant la situació a nivell laboral a Andorra , el salari mitjà any 2007/08 es de 1.883E, però el dels homes es de 2.170E, 610E superior al salari mitjà de les dones que es de 1.560E, amb una diferència salarial al voltant del 28%.

Per altra banda, les dones concentren la seva activitat laboral en sectors secundaris, com l'hoteleria i el comerç ocupant els llocs de menys responsabilitat, i els oficis

millor remunerats estan masculinitzats (segregació ocupacional horitzontal i vertical de gènere), com podem comprovar amb les següents dades extretes del CRES.

SEGREGACIÓ HORIZONTAL DE GÈNERE EN EL MERCAT LABORAL I DIFERÈNCIES SALARIALS

Salaris de les dones en

Sector d'activitat	% salari dels homes	% homes	% dones
Comerç.....	72.1 %	48.3 %	51.7%
Hoteleria.....	80.3 %	45.6 %	54.4%
Indústries manufactureres.....	71.3 %	65.9 %	34.1%
Transport i comunicacions.....	74.3 %	65.6 %	34.4 %
Sistema financer.....	49.6 %	53.7 %	46.3%
Administració pública i seguretat social.....	79.6 %	46 %	54 %
Educació.....	80 %	24 %	76%
Activitats sanitàries i serveis socials	63 %	21 %	79 %
Construcció	72.1 %	91.3 %	8.7 %
Personal domèstic de la llar.....	71.3 %	8.7 %	91.3 %

SEGREGACIÓ OCUPACIONAL VERTICAL DE GÈNERE

TIPUS D'OCUPACIÓ	HOMES	DONES
Propietaris, directius o comandaments intermedis.....	23.1%	7.6%
Professionals, tècnics i similars	17.2 %	18.5 %
Personal administratiu i similar.....	7.4 %	25.3 %
Treballadors comerç, hostaleria i serveis personals.....	21.5 %	22.1 %
Treballadors construcció, indústria i agricultura.....	26.2 %	2.4 %
Treballadors no qualificats	4.6 %	24.1 %

La igualtat passa per la incorporació de les dones als llocs de treball de qualitat en les mateixes condicions que els homes, el que comporta la implicació dels homes també en igualtat en el treball domèstic i de cura, i uns serveis socials d'atenció a la infància i a les persones dependents adequats en horaris i preus a les necessitats i possibilitats de les famílies.

I totes les polítiques, (tan socials de conciliació , com les impositives amb desgravacions per parella dependent), que incentiven les dones a la seva retirada del mercat de treball, (encara que en la seva redacció es concebin per les persones en general en la realitat les utilitzen les dones pràcticament sempre) , augmenten la desigualtat i augmenten la seva dependència vers la parella o l'Estat .

1. 5 ELIMINAR ELS ESTEREOTIPS I ROLS SEXISTES

La socialització diferent de la dona i l'home basada en els estereotips tradicionals, els hi dóna expectatives i objectius de vida diferents a cada sexe. I la socialització es porta a terme **en la família i l'escola, però els mitjans de comunicació i la publicitat juguen un paper primordial com a eines ideològiques.**

La segregació ocupacional de gènere està relacionada amb la educacional, doncs les dones es concentren en àrees d'humanitats i els homes en àrees científiques, el que es un **autèntic desaprofitament de les capacitats i de les potencialitats productives de les dones,** ja que el veritablement eficient seria que l'assignació a les diferents ocupacions vingués determinada per les capacitats i no en pel sexe.

En els països nòrdics, on hi ha un major grau d'assumpció d'igualtat basada en polítiques públiques que donen suport a les dones sense arribar a la igualtat en l'assumpció del treball domèstic per part dels homes, persisteix una gran segregació de gènere en el treball, amb sectors laborals feminitzats gaire bé en la seva totalitat, amb torns de temps parcial, i sense tampoc poder superar el "sostre de vidre" o segregació vertical ocupacional (Suècia).

Tenint en compte que **l'educació es un dels pilars fonamentals de la socialització,** hem d'intervenir en el sistema educatiu per **superar les limitacions estereotipades dels rols,** permetent un desenvolupament més equilibrat i lliure de la personalitat i l'accés a les mateixes oportunitats, ajudant a construir **relacions entre els dos sexes basats en el respecte i la co-responsabilitat, que no donin cabuda a la violència de gènere**, i impulsant la participació d'homes i dones en igualtat en tots els espais de la societat.

A través dels anuncis es transmeten valors, actituds i estereotips, es fomenten conductes, i en definitiva es proposa tota una manera d'entendre el món.

I **la publicitat** en aquest moment, malgrat els avanços que han fet les dones, mostra un cert immobilisme i resistència al canvi i continua difonent una imatge de les dones que **reforcen els estereotips tradicionals de subordinació,** per que és un recurs fàcil proposar imatges i metàfores plenament assimilades per la majoria de l'audiència. Es continua igualment utilitzant el cos femení com a reclam publicitari, reforçant que bona part del reconeixement social de les dones estigui basat en uns cànons de bellesa difícils d'aconseguir, el que afecta la seva autoestima i provoca en ocasions com sabem seriosos problemes de salut sobre tot a les més joves.

I aquesta educació no formal, té un paper fonamental en el desenvolupament i perpetuació de la cultura sexista.

És necessari incidir en els mitjans de comunicació i en l'educació a les escoles per trencar els estereotips i rols sexistes, i superar la segregació horitzontal ocupacional de gènere, a través de la coeducació, amb llibres de text adequats i formació específica del professorat. Cal orientar als i les joves en les carreres universitàries i oficis segons capacitats i preferències sense perjudicis sexistes.

Treballar des de la coeducació el valor de la igualtat de gènere i promoure la co-responsabilitat a la llar, fer **prevenció de la violència de gènere, a més que els i les joves arribin a l'adquisició de tots els altres valors democràtics, es imprescindible per una societat futura més justa, més cohesionada i per una convivència en pau .**

En conclusió es necessari,

- 1. aplicar la transversalitat i introduir la perspectiva de gènere en totes les polítiques laborals, assegurant que els efectes beneficiosos siguin equitatius entre els dos gèneres**
 - 2. impulsar accions per que les dones es vagin incorporant progressivament en treballs de qualitat, amb promocions i formacions específiques per que puguin accedir als oficis millor remunerats en la mateixa proporció que els homes, i superar la diferència salarial**
 - 3. conscienciar a tots els nivells , i anar progressivament a implantar polítiques de co-responsabilització familiar i laboral entre els dos gèneres per superar la segregació vertical de gènere i la discriminació salarial**
 - 4. disposar d'uns serveis socials d'educació per la primera infància i de cura de persones dependents suficients i adequats en horaris i preus a les necessitats de les famílies, evitant que els preus o d'altres factors actuïn com a incentívadors en les dones per abandonar el mercat laboral.**
 - 5. és necessari trencar els rols i estereotips de gènere incidint en els mitjans de comunicació i en l'educació a les escoles a través de la coeducació i superar la segregació horitzontal ocupacional de gènere**
-

2. L 'APLICACIÓ DE LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE (gender mainstreaming) EN ELS PRESSUPOSTOS PÚBLICS (gender budgeting)

Recordem que el **meanstreaming o transversalitat de gènere** (que la Unió Europea recomana aplicar als seus Estats membres en totes les seves polítiques com a estratègia d'igualtat) , es **l'anàlisi i avaluació dels processos polítics** i la seva reorganització després de visualitzar el diferent impacte que tindran els efectes beneficiosos en els homes i les dones, **introduint les modificacions** necessàries per que el **resultat sigui equitatiu en gènere**.

El Parlament Europeu, en l'informe del 16 de juny del 2003, **demana als Estats membres que utilitzin i promoguin** la utilització de les eines i mètodes **del gender budgeting o aplicació de la transversalitat en els pressupostos**, acompanyats de les estadístiques específiques, indicadors, i punts de referència sobre la igualtat dels gèneres, de tal manera que les polítiques pressupostàries tendents a recaptar i gastar diners s'estructurin i apliquin amb l'objectiu de promoure la igualtat entre els homes i les dones.

Els pressupostos no son simples eines financeres i econòmiques, sinó **el marc bàsic en el qual es configura el model de desenvolupament socioeconòmic, s'estableixen criteris de distribució de la renda i es dona prioritat als objectius polítics**. O sigui, en el pressupost es **on es reflexa la ideologia política** .

El punt de partida es que els recursos son limitats i s'han d'establir prioritats, i que no hi ha voluntat política que es sostingui sense recursos, sense pressupost.

Analitzant els pressupostos podem definir el context de desenvolupament econòmic i social que obtindrem, a través de la identificació de l'impacte de les partides pressupostàries en els diferents sectors socials, econòmics, i en els diferents gèneres.

Per tant, corregir la desigualtat de gènere requereix comprometre els pressupostos.

El que tracta la perspectiva de gènere en els pressupostos es posar en evidència la diferent situació econòmica i social d'homes i dones, i potenciar els mecanismes (polítiques i recursos) per igualar-los, no reduint els dels homes, sinó augmentant els de les dones i per tant la seva independència econòmica, actuant amb mecanismes correctors de caràcter transitori.

S'ha d'entendre que **aplicar la transversalitat als pressupostos no vol dir augmentar les despeses, sinó fer una reassignació diferent dels recursos disponibles**, de manera que afavoreixin a homes i a dones per igual.

Si es presenta un pressupost públic de manera neutra , en realitat s'estan reproduint les desigualtats socioeconòmiques existents en la comunitat.

En canvi, **aplicant la transversalitat** obtindrem un pressupost amb enfocament de gènere o sensible en gènere, que es el que preveu el diferent impacte que tindran les partides pressupostàries en els homes i les dones i equilibra els efectes beneficiosos entre els dos de manera equitativa, **aconseguint una redistribució eficaç i eficient dels recursos i donant transparència a la gestió pressupostària. Es a dir, un pressupost amb enfocament de gènere actuarà com a inversió immaterial augmentant el dinamisme i la competitivitat, el que es reflectirà en termes de desenvolupament econòmic.**

Introduir la perspectiva de gènere en la gestió pressupostària afegeix eficàcia al procés, en quan aproxima més les polítiques de despesa a les necessitats de la població a la que es dirigeix, que son diferents pels homes i les dones, i **afegeix també equitat i transparència**, per que una millor visualització de les desigualtats permet una millor redistribució dels recursos.

Una intervenció pública és eficient econòmicament quan els beneficis socials que reporta son majors que el seu cost. **Per analitzar l'eficiència econòmica del pressupost**, es precís realitzar un anàlisi cost benefici social de cada partida de despesa i ingrés públic, en el que reveli qui es beneficia de la despesa.

A més es important **analitzar els incentius i desincentius que provoca cada partida pressupostària**, tenint en compte els impactes **sobre el comportament dels agents econòmics**, la seva influencia en els preus, en la conformació dels mercats, i en definitiva en l'economia en el seu conjunt.

Amb l'aplicació de la transversalitat en els pressupostos, seguint amb el que hem defensat durant aquesta ponència, les partides de despesa assistencialistes que avoquen les dones a la inactivitat laboral es poden utilitzar per acabar amb les causes de la desigualtat, a més d'intentar pal·liar les seves conseqüències.

Hem de tenir en compte que per **analitzar les repercussions que tenen les polítiques econòmiques** i pressupostàries sobre els gèneres, sobre la vida dels homes i les dones, es necessari **tenir en compte no només el context econòmic en termes monetaris, sinó també en termes de qualitat de vida**. El paper i la contribució social aportada pel treball social no remunerat (treball domèstic i de cura de familiars), es deu considerar juntament amb el treball remunerat a l'hora de realitzar una anàlisi econòmica de les decisions polítiques en el marc general dels processos de presa de decisions per part dels governs, nacionals o locals.

Per que per exemple una política social que redueixi la despesa social en assistència a l'infant està traspasant les responsabilitats del sector públic al sector productiu no remunerat, o sigui a les dones, augmentant la desigualtat d'oportunitats en el mercat laboral.

Es tracta d'adoptar una filosofia econòmica i social en el sí d'una economia de mercat oberta i globalitzada, en la que **el desenvolupament econòmic i social es trobin indisolublement units i s'alimentin mútuament.**

En línia amb el que hem dit anteriorment podríem concloure que per augmentar la taxa de fertilitat i **prevenir l'envelliment de la població** de manera real, **les anàlisis socials han d'incloure el treball domèstic, socialitzar-lo i repartir-lo**, arribant a que la igualtat de gènere incideixi en la macroeconomia.

Les diferències institucionals, polítiques, culturals i socials dels diferents països, com també la diferent disponibilitat de recursos, fan que no hagin una recepta única per als pressupostos de gènere. Per tant cal adaptar les diferents eines disponibles a les realitats i necessitats de cada localitat.

El que és indispensable per posar en pràctica el gender budgeting és fer una recollida de dades per gènere, amb enquestes d'opinió a la ciutadania que consideri una sèrie de objectius quantitatius i qualitius. Per exemple conèixer la utilització dels serveis públics (educació, sanitat, transport...) diferenciat per gènere i si es correspon a les necessitats de cada un d'ells.

També es necessari fer un **anàlisi per gènere de les variables macroeconòmiques** com el creixement, l'índex d'activitat, l'índex d'atur, el nivell d'inversió, el dèficit pressupostari (**tenint en compte el treball remunerat i no remunerat**).

En grans trets per integrar la perspectiva de gènere en els pressupostos s'ha de tenir en compte uns elements fonamentals:

-identificar als **beneficiaris de la despesa i als contribuents i conèixer el repartiment d'ingressos i despesa en funció del gènere**

-fer un **anàlisi per gènere del repartiment i les repercussions de la despesa pública**, comprovant quina despesa es fa **en funció del gènere en termes de diners, serveis, temps**, i funcionament de **l'atenció social i familiar** o de la reproducció social.

- comprovar que **l'assignació dels recursos es correspon** adequadament a les diferents **necessitats d'homes i dones**

-avaluar si la despesa pública total i sectorial **respon a les necessitats per reduir les desigualtats**

En pla pràctic cal analitzar la despesa pública determinant:

1. la despesa que no té relació amb el gènere

2. despesa diferenciada destinada a homes i dones buscant l'equitat

3. despesa específica que es destina a augmentar la igualtat d'oportunitats

PROPOSTA DE RESSOLUCIÓ

Es demana al Comitè Executiu i Directiu del Partit Socialdemòcrata que instin i vetllin per tal que les persones amb càrrecs públics que representen al partit, tinguin en compte i prioritzin en les seves polítiques els punts 1, 2, 3, 4, i 5 de les conclusions d'aquesta ponència, així com l'aplicació de la transversalitat de gènere en els pressupostos.

ANEX 1. LA PARITAT

Respecte a la paritat dir que no es objecte de la proposta de resolució d'aquesta ponència, però que segons dades de la Unió Europea actualment en la majoria de països hi ha hagut un avanç important en la representativitat femenina en el poder legislatiu i executiu, persistint encara un **dèficit democràtic important en els poders econòmic i en els òrgans constitucionals i reguladors del poder judicial.**

En aquest moment es parla d'assolir la democràcia paritària, amb una proporció de representativitat mínima per cada gènere del 40% a tots els nivells de decisió i en totes les àrees, política, econòmica, en ciència i tecnologia, en els mitjans de comunicació, en el poder judicial, en la direcció i administració de l'Estat.....

Cal aplicar polítiques que portin les dones a llocs de representativitat i elegibles, per que puguin expressar i defensar les seves opinions, d'acord amb les seves necessitats i prioritats, diferents a les dels homes.

Es important tenir en compte que les dones puguin accedir i gaudir en paritat de tots els serveis socials (salut, educació, justícia...), i que els serveis donin resposta també en igualtat a les seves necessitats.

La innovació científica i tecnològica es una de les principals forces de canvi social, i necessitem que les dones tinguin les mateixes possibilitats d'accés, d'intervenir i d'utilitzar la ciència i tecnologia que els homes, eliminant així la bretxa digital de gènere, (deguda a que les dones tenen menys temps, menys ingressos i menys oportunitats laborals), per que no segueixin augmentant les desigualtats.

ANEX 2.VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Recordem aquí per la seva importància encara que tampoc es l'objecte de la proposta de resolució d'aquesta ponència el problema social de la violència de gènere com a màxima expressió de la desigualtat de poders i de la jerarquització que el patriarcat fa de l'home sobre la dona , per que entre iguals , la resolució de conflictes passa pel diàleg i el pacte i no hi ha lloc per la violència

La violència de gènere s'intensifica quan més depenent econòmicament es la víctima del seu agressor.

Per veure la magnitud del problema, recordem per un moment les xifres de l'estudi que va encarregar el nostre Consell General al CRES, que revelava que el **13.9 % de les dones de més de 18 anys enquestades segons els indicadors** utilitzats , estaven patint comportaments violents, encara que elles no es reconeixien com a víctimes, el 85% per part de les seves parelles. Es la violència latent i aquesta xifra ens indica la tolerància que fan les dones per la seva socialització a la violència exercida per la seva parella.

I en el mateix estudi el **4.8% de dones de més de 18 anys** declaraven haver estat víctimes d'algun acte de violència en el darrer any, (xifra que ens hi surt més alta que la espanyola que es del 3.6). I si creuem aquesta xifra amb el nombre de noves **denuncies fetes el darrer any**, i tenim en compte que el fet de denunciar està demostrat que atura l'espiral de violència, veurem que cal invertir més recursos **per afrontar el problema de manera efectiva.**

Per tractar el problema de la violència de gènere **necessitem que les dones denunciïn i a més que mantinguin les denúncies, el que només ho poden fer si se les ofereix seguretat**, física, econòmica i jurídica, a més de tractament psicològic i social fins arribar a la seva reintegració .

Evidentment **l'educació, la conscienciació social, la prevenció i la detecció precoç**, son altres vessants en les que s'ha d'actuar quan es parla de violència de gènere.

Per definir amb precisió el tractament integral que necessita el problema social que representa la violència de gènere cal **una llei específica i una llar refugi**, per les dones que necessitin amb els seus fills i filles un espai segur fins a la seva recuperació, tal com hem defensat en el nostre programa electoral .

Júlia Martínez-Illescas Bermejo

11 de setembre del 2009

REFERÈNCIES:

- Pacto europeo por la igualdad de género. Conclusiones de la Presidencia. Consejo De la UE 2006 7775/1/06 REV1 CONCL 1
 - Parlamento europeo. Comisión de Derechos de la Mujer y Igualdad de Oportunidades. Informe sobre el gender budgeting (integración de la perspectiva de género en el presupuesto)- elaboración de presupuestos públicos con una perspectiva de género. (2002/2198 (INI))
 - Plan de trabajo para la igualdad entre las mujeres y los hombres 2006-2010. Comunicación de la Comisión al Consejo, al Parlamento europeo, al Comité económico y social europeo y al Comité de regiones.
 - Plan estratégico de igualdad oportunidades 2008-2011. España.
 - Género, orientación del presupuesto público y eficiencia económica. Maria Pazos Morán. Instituto de Estudios Fiscales. España.
 - Presupuestos sensibles al género. La experiencia de Andalucía. Junta de Andalucía. Consejería de economía y hacienda.
 - Protocol d'anàlisi de la despesa pública des de la perspectiva de gènere. Núria Rodríguez Planas. Institut Català de les Dones. Generalitat de Catalunya.
 - Institut Estudis Andorrans (IEA) Centre de Recerca Sociològica (CRS). Andorra a l'Enquesta mundial de valors
 - IEA. CRES : Observatori social d'Andorra. Apartat de gènere.
 - IEA. CRES. Article "El món laboral a Andorra". Joan Micó.
-